Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-353
(mr. J. van der Groen, voorzitter, mr. R.J. Paris, mr. dr. M.D.H. Nelemans, leden en mr. A.C. Bek, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 29 augustus 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 20 april 2020
Aard uitspraak	: Bindend advies
Bijlage	: Relevante artikelen uit: het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 23 oktober 2013 (PIFI), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG)

Samenvatting

De Bank heeft de persoonsgegevens van Consument geregistreerd in het Incidentenregister, het EVR en het IVR voor een periode van acht jaar, vanwege vermeende betrokkenheid bij fraude (*moneymule*). Consument heeft primair gevorderd dat haar gegevens uit deze registers worden verwijderd en subsidiair dat de registratietermijn wordt verkort. Daarnaast heeft Consument vergoeding van door haar geleden schade gevorderd. De Commissie oordeelt, met in acht neming van alle feiten en omstandigheden van dit geval, dat de Bank de termijn van de registraties in het Incidentenregister en het EVR dient te verkorten naar zes jaar, maar dat zij de registraties in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR onverkort mag handhaven. De Commissie wijst de vordering tot schadevergoeding af, nu deze schade te wijten is aan de schuld van Consument zelf.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: het Reglement) en op basis van de volgende stukken inclusief bijlagen:

- de door Consument ingediende klacht;
- het verweerschrift van de Bank;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van de Bank.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies. De uitspraak is daarom bindend.

Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 2 maart 2020 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat bij de beoordeling van dit geschil uit van de volgende feiten:

2.1 Consument hield een betaalrekening (hierna: de Betaalrekening) en een spaarrekening aan bij de Bank, ten behoeve waarvan zij gebruik maakte van een pinpas en een pincode, de Rabobank Bankieren App (hierna: de App) en een RaboScanner.

2.2 Op 17 januari 2019, net voor middernacht en dus vlak voor 18 januari 2019, is op een andere mobiele telefoon dan die van Consument de App met daaraan gekoppeld de Betaalrekening geïnstalleerd. De koppeling tussen de App en de Betaalrekening is geautoriseerd door de bankpas, pincode en RaboScanner van Consument.

2.3 Op 18 januari 2019, net na middernacht, is de toegangscode van de App gewijzigd door middel van de bankpas, pincode en RaboScanner van Consument. Vervolgens is via de App opdracht gegeven voor stornering van diverse bedragen die automatisch van de Betaal rekening waren afgeschreven.

2.4 Op 18 januari 2019 heeft een derde bij een geldautomaat een bedrag van € 330,00 van de Betaalrekening opgenomen, welk bedrag beschikbaar was als gevolg van de diverse storneringen zoals benoemd onder 2.3.

2.5 Op 18 januari 2019 om 19:26 uur is de opnamelimiet voor contante opnames van de Betaalrekening verhoogd naar € 5.000,00. De Bank heeft een bevestiging van deze verhoging verstuurd naar het bij haar bekende e-mailadres van Consument.

2.6 Op 18 januari 2019 is een klant van de Bank slachtoffer geworden van phishing door zogenoemde ‘marktplaats-fraude’. Een bedrag van € 2.925,00 is om 20:02 uur van de betaalrekening van de benadeelde overgeboekt naar de betaalrekening van Consument.

2.7 Op 18 januari 2019 tussen 20:05 en 20:10 uur heeft een derde bij een geldautomaat diverse malen geprobeerd om bedragen van € 1.250,00 en € 2.000,00 op te nemen van de Betaalrekening. De derde is hierin niet geslaagd, omdat de Bank de Betaalrekening uit voorzorg had geblokkeerd na detectie van mogelijke fraude.

2.8 Op 18 januari 2019 rond 21:15 uur heeft Consument de Bank medegedeeld dat haar bankpas vermist was en heeft zij een nieuwe bankpas aangevraagd. Consument heeft de nieuwe bankpas op 22 januari 2019 ontvangen.

2.9 Op 23 januari 2019 heeft de (inmiddels ex-)vriend van Consument getracht om met de nieuwe bankpas een bedrag van € 1.250,00 op te nemen van de Betaalrekening.

2.10 Op 25 januari 2019 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen Consument, de ex-vriend en de Bank. Tijdens dit gesprek heeft Consument verklaard dat zij zelf de bankpas op 16 januari 2019 voor het laatst heeft gebruikt, dat zij de bankpas meermaals aan haar ex-vriend heeft uitgeleend, dat haar onbekend is hoe een derde haar pincode kende en heeft zij ontkend dat zij de pincode op de bankpas heeft geschreven.

2.11 Op 28 januari 2019 heeft Consument bij de politie aangifte van fraude met haar betaalproducten gedaan. In het proces-verbaal is, voor zover relevant, opgenomen:

> *"Op vrijdag 18 januari 2019 omstreeks 21.15 uur kwam ik er achter dat ik mijn bankpas / pinpas kwijt was. Ik was mijn bankpas vermoedelijk verloren. Ik het echter geen enkel idee waar ik mijn bankpas was verloren. (…) Ik heb direct mijn bankpas laten blokkeren. Ik heb hiervoor de Rabobank gebeld. De medewerker van de Rabobank heeft vervolgens mijn bankpas geblokkeerd en medegedeeld dat ik dinsdag 22 januari 2019 een nieuwe bankpas zou ontvangen. Ik moet u nog wel verklaren dat ik op mijn verloren bankpas mijn pincode op de achterzijde had opgeschreven. Dit omdat ik al eens een black out had gehad en daardoor mijn pincode vergat. Ik had mijn pincode opgeschreven met stift maar wel heel klein."*

2.12 Op 10 mei 2019 heeft de Bank Consument per brief geïnformeerd dat zij de persoons-gegevens van Consument in het Incidentenregister, het daaraan gekoppelde Extern Verwijzingsregister (EVR) en het Intern Verwijzingsregister (IVR) heeft geregistreerd voor een duur van acht jaar.

2.13 Op 11 juni 2019 heeft de Bank per brief de bancaire relatie met Consument opgezegd.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert primair dat haar persoonsgegevens uit het Incidentenregister, het EVR en het IVR worden verwijderd en subsidiair dat de registratietermijn wordt verkort. Daarnaast vordert Consument dat zij bij de Bank een basisbankrekening kan openen en dat de Bank een schadebedrag van € 330,00 aan Consument voldoet. Dit bedrag is het bedrag dat door derden van de Betaalrekening is opgenomen na stornering van automatische afschrijvingen.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort samengevat, op de volgende grondslag. Consument heeft gesteld dat de Bank ten onrechte haar persoonsgegevens in het Incidentenregister, het EVR en het IVR heeft geregistreerd en heeft hiertoe aangevoerd dat zij geen idee heeft wat er gebeurd is. Consument vermoedt dat haar ex-vriend haar erin geluisd heeft, maar ook dat weet zij niet zeker.

Zij heeft gesteld dat zij de opnamelimiet niet zelf heeft verhoogd en dat zij geen e-mail van de Bank heeft ontvangen met betrekking tot de verhoging. Zij heeft midden in de nacht wel een sms ontvangen, maar heeft hierop – vanwege het tijdstip – niet gereageerd. Consument heeft benadrukt geen weet te hebben van de gebeurtenissen van 18 en 23 januari 2019, noch was zij hierbij betrokken. Consument is door de registraties zeer beperkt in haar doen en laten, doordat zij geen betaalrekening kon verkrijgen. Consument heeft ten slotte verklaard dat zij op dit moment nog geen concreet belang heeft bij verwijdering van de gegevens in de registers, maar dat zij over 2 of 3 jaar wellicht wil verhuizen naar een eigen woning.

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

Algemeen

4.1 De Commissie stelt vast dat ter zitting is verklaard dat Consument inmiddels een basis-rekening bij de Bank heeft afgesloten. Dit klachtonderdeel is derhalve niet langer onderwerp van geschil.

4.2 Aan de Commissie liggen derhalve de vragen voor of de Bank de persoonsgegevens van Consument uit het Incidentenregister, het EVR en het IVR dient te verwijderen, dan wel de duur van deze registraties dient te verkorten, en of de Bank de door Consument gevorderde schade dient te vergoeden. De Commissie neemt ter beantwoording van deze vragen het navolgende in overweging.

Juridisch kader registratie in Incidentenregister en EVR

4.3 De Commissie stelt voorop dat de registratie van persoonsgegevens in – met name –het Incidentenregister en het bijbehorende EVR verstrekkende consequenties voor Consument kan hebben. Alle deelnemende financiële instellingen kunnen immers door raadpleging van het EVR vaststellen dat er sprake is van opname in het Incidentenregister van (een) andere deelnemer(s). Het gevolg daarvan kan zijn dat niet alleen de Bank, maar ook de andere deelnemende financiële instellingen hun (financiële) diensten aan Consument zullen weigeren of deze slechts zullen aanbieden tegen hogere tarieven. Tegen deze achtergrond is de Commissie van oordeel dat hoge eisen moeten worden gesteld aan de grond(en) van de Bank voor opname van de persoonsgegevens van Consument in de genoemde registers (zie Hof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:494, Geschillencommissie Kifid 2017-717 en Geschillencommissie Kifid 2018-377).

4.4 Ten tijde van de registratie van de persoonsgegevens van Consument waren het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 23 oktober 2013 (hierna: het PIFI), AVG en de UAVG van kracht (zie bijlage voor relevante artikelen). De opname van persoonsgegevens in het Incidentenregister en het EVR is slechts gerechtvaardigd indien de registratie in overeenstemming is met deze regelgeving.

4.5 Artikel 5.2.1 aanhef en onder a en b van het PIFI bepaalt onder welke voorwaarden persoonsgegevens mogen worden opgenomen in het EVR. Het moet gaan om gedragingen van de betrokkene die een bedreiging vormden, vormen of kunnen vormen voor de (financiële) belangen van een financiële instelling, alsmede voor de continuïteit en integriteit van de financiële sector. De strafrechtelijke aard van de te verwerken persoonsgegevens brengt mee dat deze gegevens in voldoende mate moeten vaststaan. Het moet gaan om zodanige concrete feiten en omstandigheden dat zij een als strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering kunnen dragen. Een strafrechtelijke veroordeling is niet vereist, maar anderzijds is de enkele verdenking van betrokkenheid bij een strafbaar feit in de zin van een vermoeden van schuld, zoals dat kan blijken uit een aangifte, niet voldoende. Als maatstaf heeft te gelden of de vastgestelde gedragingen een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld opleveren, in die zin dat de te verwerken strafrechtelijke persoonsgegevens in voldoende mate moeten vaststaan (zie Hoge Raad 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720 en Hof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:8710).

Rechtmatigheid van de registratie in het EVR

4.6 De Bank heeft gesteld dat vaststaat dat Consument betrokken is geweest bij fraude, althans de fraude heeft gefaciliteerd door aan een derde haar bankpas en pincode te geven. Consument heeft geen plausibele verklaring afgelegd over de geconstateerde feiten en heeft tegenstrijdige verklaringen afgelegd met betrekking tot de pincode. De gedragingen van Consument vormen daarom een bedreiging voor de Bank en de continuïteit en integriteit van de gehele financiële sector. Consument heeft gesteld dat zij geen verklaring kan geven voor de gebeurtenissen en heeft meermaals herhaald dat zij van niets weet.

4.7 De Commissie is van oordeel dat in voldoende mate is komen vast te staan dat de handelwijze van Consument overeenkomt met het gedragspatroon dat men ziet bij fraudezaken waarbij gebruikt wordt gemaakt van een zogenoemde ‘moneymule’ of ‘geldezel’ (zie Hof Arnhem-Leeuwarden 9 november 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:10752).

Hierbij is van belang dat de App door middel van de bankpas, pincode en RaboScanner is geïnstalleerd en gekoppeld aan de Betaalrekening, dat de opnamelimiet is verhoogd, dat zowel een e-mail als een sms zijn verstuurd waarop Consument niet heeft gereageerd, dat vrijwel direct na de fraude is getracht om grote bedragen van de Betaalrekening op te nemen door gebruik van haar bankpas en pincode, dat Consument direct een nieuwe pas heeft aangevraagd toen bleek dat dit niet lukte en dat nogmaals is geprobeerd om geld op te nemen zodra de nieuwe betaalpas door Consument was ontvangen (zie onder 2.2. tot en met 2.9). Dit alles is slechts mogelijk geweest indien Consument niet alleen haar bankpas en pincode aan een onbevoegde derde ter beschikking heeft gesteld, maar deze derde ook toegang had tot haar RaboScanner en e-mail. Consument heeft hiervoor geen (plausibele) verklaring kunnen geven. Naar het oordeel van de Commissie heeft Consument onvoldoende betwist en onvoldoende gemotiveerd tegengesproken dat zij betrokken is geweest bij de fraude. De Commissie concludeert dat de Bank op basis van de genoemde omstandigheden in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen om de persoonsgegevens van Consument in het EVR te registeren.

Proportionaliteit van de registratie in het EVR

4.8 Op grond van artikel 5.2.1 sub c PIFI dient de Bank bij de registratie van de persoonsgegevens van Consument in het EVR een proportionaliteitsafweging te maken bij de beoordeling van de vraag of zij gegevens in het EVR registreert, en zo ja, voor welke duur en daarbij de belangen van Consument mee te wegen (Geschillencommissie Kifid 5 juli 2016, 2016-302, onder 4.9). Consument moet vervolgens onderbouwen op grond waarvan zij disproportioneel wordt geraakt in haar belangen en waarom haar belang prevaleert boven dat van de Bank.

4.9 Ten aanzien van proportionaliteit van de registratie in het EVR en de duur van deze registratie, heeft de Bank gesteld dat het belang van de registratie zwaarder weegt dan het mogelijk nadelige effect dat de registratie voor Consument heeft. Consument heeft op dit moment immers geen concreet belang bij de verwijdering van de registratie. De Bank heeft zich echter ter zitting bereid getoond de registratieduur te verkorten naar zes jaar en heeft Consument de kans geboden een verzoek tot heroverweging bij de Bank in te dienen zodra zij wel een concreet belang, zoals het verlaten van het ouderlijk huis, heeft.

4.10 Consument heeft aangevoerd dat zij de maatregelen te zwaar vindt, te meer nu zij niet bekend is met enige strafbare gedraging en hooguit uit naïviteit heeft gehandeld. De wens om de registraties te verwijderen blijft, al heeft Consument wel aangegeven ook geholpen te zijn met een verkorting van de registratieperiode.

4.11 Gelet op het voorgaande en met inachtneming van alle feiten en omstandigheden van dit geval, oordeelt de Commissie dat de registratietermijn van zes jaar haar proportioneel voorkomt. Naar het oordeel van de Commissie heeft de Bank een groot belang bij het opnemen van de gegevens van Consument in de registers. Door te fungeren als geldezel heeft Consument eraan bijgedragen dat met behulp van de Betaalrekening een derde kon worden opgelicht. Daarbij zijn de Commissie geen verlichtende omstandigheden aan de zijde van Consument gebleken. Gelet op het (op dit moment) ontbreken van een toereikende onderbouwing van Consument van een concreet belang, het ontbreken van inzicht in haar handelwijze en de ernst van het aan Consument te verwijten handelen, is de Commissie van oordeel dat het belang van de Bank bij registratie van de persoonsgegevens van Consument zwaarder weegt dan het belang van Consument. De Commissie ziet evenwel aanleiding om, conform het voorstel van de Bank ter zitting, de registratieduur te verkorten naar 6 jaar. De Commissie oordeelt daarom dat de Bank de registratietermijn van de persoonsgegevens van Consument in het EVR dient te verkorten naar zes jaar met als einddatum18 januari 2025. Na deze datum is de registratie van de persoonsgegevens van Consument niet langer zichtbaar voor andere bancaire instellingen of geldverstrekkers.

Rechtmatigheid en proportionaliteit van de registratie in het Incidentenregister

4.12 Vervolgens is de vraag aan de orde of de registratie van de persoonsgegevens van Consument in het Incidentenregister gehandhaafd dient te worden. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, dient ook deze registratie te worden gehandhaafd. Het EVR is immers gekoppeld aan het Incidentenregister (artikel 5.1.1 PIFI). Dit brengt mee dat zolang registratie in het EVR terecht en proportioneel is, de gegevens ook in het Incidentenregister blijven staan. De Commissie is niet gebleken van omstandigheden die een langere duur van de incidentenregistratie dan de duur van de EVR rechtvaardigen. Dit leidt tot de conclusie dat de Bank de registratie in het Incidentenregister op de hiervoor aangegeven gronden dient te beperken tot zes jaar. De einddatum voor de registratie in het Incidentenregister is daarom ook 18 januari 2025.

Juridisch kader registratie in IVR

4.13 Wat betreft de beantwoording van de vraag of de Bank op terechte gronden tot registratie in het IVR, dan aan de Gebeurtenissenadministratie is gekoppeld, mocht overgaan, wordt het volgende overwogen.

4.14 De hiervoor genoemde registers vormen het interne waarschuwingssysteem van de Bank en de groep financiële ondernemingen waarvan de Bank deel uitmaakt. Opname van de persoonsgegevens van Consument in het IVR brengt mee dat die gegevens ook in de Gebeurtenissenadministratie zijn opgenomen.

Dit heeft als gevolg dat de Commissie de vordering van Consument tot verwijdering van haar gegevens uit het IVR aldus begrijpt dat daaronder ook de verwijdering van de gegevens uit de Gebeurtenissenadministratie moet worden begrepen.

4.15 Op deze registers zijn de AVG en de UAVG van toepassing. In het voorgaande is vastgesteld dat tegen Consument een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van betrokkenheid bij fraude bestaat. Een vaststelling die, op grond van artikel 33 lid 2 sub b UAVG, ook voldoende is om de registratie in de onderhavige registers te handhaven.

Proportionaliteit van de registratie in het IVR

4.16 Met verwijzing naar hetgeen hiervoor is overwogen in 4.12 tot en met 4.15, merkt de Commissie op dat de Bank ook ten aanzien van de registratie van persoonsgegevens in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie op grond van artikel 6 lid 1 sub f AVG een proportionaliteitsafweging dient te maken bij de beoordeling van de vraag of zij de gegevens in die registers zal registeren, en zo ja, voor welke duur. Daarbij dient zij de belangen van Consument mee te wegen.

4.17 De Bank heeft de gegevens voor de duur van acht jaar opgenomen in de interne registers. De Commissie acht de duur van deze registratie niet disproportioneel en neemt daarbij in aanmerking dat de gevolgen van vermelding in het IVR beperkt zijn, omdat zij uitsluitend werken binnen de organisatie van de desbetreffende financiële instelling en deze Consument niet beletten een relatie aan te gaan met andere financiële instellingen.

4.18 De Commissie oordeelt daarom dat de Bank de registratietermijn van acht jaar ten aanzien van de registratie van de persoonsgegevens van Consument in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie mag handhaven. De Commissie wijst de vordering van Consument in zoverre daarom af.

Door Consument gevorderde schade

4.19 Consument heeft van de Bank een bedrag van € 330,00 gevorderd, zijnde het bedrag dat een derde van de Betaalrekening heeft opgenomen nadat de automatische afschrijvingen zijn gestorneerd. Ten aanzien hiervan heeft de Bank gesteld dat er geen aanleiding is om dit bedrag aan Consument te vergoeden. Consument had er immers zorg voor moeten dragen dat derden geen beschikking kunnen krijgen over haar bankpas en pincode. Zij heeft niet alleen haar pincode aan haar ex-vriend gegeven, maar heeft ook verklaard dat zij de pincode achterop de bankpas heeft geschreven.

4.20 De Commissie oordeelt ten aanzien hiervan dat Consument op grond van de toepasselijke voorwaarden de nodige zorgvuldigheid dient te betrachten.

Zelfs indien zij de bankpas en pincode niet zelf bewust aan een derde zou hebben verstrekt dient te gelden dat, op grond van artikel 7:529 lid 1 en lid 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) (oud), verliezen vanwege de diefstal van een bankpas voor rekening van Consument komen wanneer sprake is van grove nalatigheid ten aanzien van de verplichtingen die op grond van artikel 7:524 BW (oud) op haar rusten. Uit artikel 7:524 BW (oud) volgt dat Consument het betaalinstrument dient te gebruiken overeenkomstig de voorwaarden die op de uitgifte en het gebruik daarvan van toepassing zijn. Voor de volledigheid merkt de Commissie op dat 'grof nalatig' een wettelijke term is. Dit betekent dat de Commissie bij haar beoordeling een juridisch oordeel geeft en dus niet een moreel waardeoordeel over de handelwijze van Consument. De handelwijze van Consument kwalificeert juridisch gezien als 'grof nalatig' en zij kan daarom geen aanspraak maken op de vergoeding van de door haar gevorderde schade van € 330,00.

Conclusie

4.21 Op grond van de voorgaande overwegingen concludeert de Commissie dat de duur van de registratie van de persoonsgegevens van Consument in het Incidentenregister en het EVR dient te worden verkort tot zes jaar, waardoor de einddatum 18 januari 2025 is. Wat betreft de registratie van de persoonsgegevens van Consument in het IVR en de Gebeurtenissen-administratie oordeelt de Commissie dat de Bank de registratie voor acht jaar mag handhaven. De Commissie wijst de vordering van Consument tot schadevergoeding af.

4.22 De Commissie wenst tot slot te benadrukken dat Consument een verzoek tot heroverweging van de duur van de registraties kan indienen, indien zij een concreet belang heeft.

5. Beslissing

De Commissie oordeelt dat de Bank de registratietermijn van de persoonsgegevens van Consument in het Incidentenregister en het EVR dient te verkorten naar zes jaar. De einddatum is derhalve 18 januari 2025. De registratie van de persoonsgegevens van Consument in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR mag onverkort gehandhaafd worden. Deze einddatum bedraagt derhalve 18 januari 2027. De Commissie wijst de vordering tot schadevergoeding af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.

Bijlage

Relevante artikelen uit het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 23 oktober 2013

In het toepasselijke Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 23 oktober 2013 zijn de volgende relevante bepalingen opgenomen:

2. Begripsbepalingen
In dit protocol wordt verstaan onder:
Incident: een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals het falsificeren van nota's, identiteitsfraude, skimming, verduistering in dienstbetrekking, phishing en opzettelijke misleiding.

3.1 Incidentenregister en Extern Verwijzingsregister
3.1.1 Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister, waarin door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen worden vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een (mogelijk) Incident. (…)
3.1.2 Aan het Incidentenregister is een Extern Verwijzingsregister gekoppeld. (…)

4 Incidentenregister
4.1 Doel Incidentenregister
4.1.1 Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren:
"Het geheel aan verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:
- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de financiële instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de financiële instelling behoort, van de financiële instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;
- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de financiële instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de financiële instelling behoort, de financiële instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;
- op het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen."

4.2 Toegang tot het Incidentenregister
(…)
4.2.3 De gegevens uit het Incidentenregister van de Deelnemer mogen tevens worden uitgewisseld met functionarissen werkzaam bij de daartoe ingerichte, coördinatiefuncties van de NVB, Verbond, VFN, ZN, FOV en SFH (de fraudeloketten).

(…)
4.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister
(…)
4.3.2 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan die opnamen in het Incidentenregister rechtvaardigt.

5 Extern Verwijzingsregister
5.1 Functie van het Extern Verwijzingsregister
5.1.1 Volledige en ongecontroleerde toegang tot het Incidentenregister van een Deelnemer door de overige Deelnemers is niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen aan het Incidentenregister een Extern Verwijzingsregister te koppelen. In het Extern Verwijzingsregister zijn uitsluitend Verwijzingsgegevens opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de (Organisaties van de) Deelnemers. Nadat door een Deelnemer wordt vastgesteld dat een (rechts)persoon is opgenomen in het Externe Verwijzingsregister, zijn volgens het bepaalde in artikel 4.2 Protocol gegevens uit het Incidentenregister voor de Deelnemer beschikbaar. Op deze wijze worden gegevens uit het Incidentenregister op een zorgvuldige en gecontroleerde wijze beschikbaar voor de (Organisaties van de) Deelnemers.
5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister
5.2.1 De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en na toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.
a) De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormden, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.
b) In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klachten wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.
c) Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen. Dit houdt in dat Veiligheidszaken vaststelt, dat het belang van opname in het Externe Verwijzingsregister prevaleert boven de mogelijk nadelige gevolgen voor de Betrokkene als gevolg van opname van zijn Persoonsgegevens in het Extern Verwijzingsregister.
5.3 Verwijdering van gegevens uit het Extern Verwijzingsregister
(…)
5.3.2 Verwijdering van Verwijzingsgegevens uit het Extern Verwijzingsregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan en opname in het Extern Verwijzingsregister conform artikel 5.2.1 Protocol heeft plaatsgevonden.

Relevante artikelen uit de AVG

Artikel 6
Rechtmatigheid van de verwerking
1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
(…)
f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

Artikel 10
Verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten
Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Relevante artikelen uit de UAVG

Artikel 33. Overige uitzonderingsgronden inzake gegevens van strafrechtelijke aard
(…)
2 *Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen worden verwerkt door de verwerkingsverantwoordelijke die deze gegevens ten eigen behoeve verwerkt:*
(…)
b. *ter bescherming van zijn belangen, voor zover het gaat om strafbare feiten die zijn of op grond van feiten en omstandigheden naar verwachting zullen worden gepleegd jegens hem of jegens personen die in zijn dienst zijn.*
(…)
4 *Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen ten behoeve van derden worden verwerkt:*
(…)
b. *indien deze derde een rechtspersoon is die in dezelfde groep is verbonden als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (…)*